

Projektnamn	Fysiska trafik hinder mot fordonsattacker – crashblocks
--------------------	---

Geografisk plats för investering	<i>Flera platser i staden- utifrån platsanalys och prioritering</i>
	Totala utgiften för insatsen är 4,5 mnkr. Händelsen på Drottninggatan den 7 april 2017 ledde till att polisen genomförde en översyn av flera platser i Stockholm där säkerheten och tryggheten behöver förstärkas och förbättras med hänsyn för risk för fordonsattacker/fordonscrash. Trafikkontoret, stadsledningskontoret och polisen upprättade en gemensam lista för platser i behov av åtgärder. De 4,5 Mkr användes för beställning av nya typer av fysiska hinder för utplacering på några av de prioriterade platserna utifrån den listan. Hindren är avsedda att placeras ut på platser som både besöks frekvent av människor, platser som anser naturliga som samlingsplatser men även platser som vid olika tillfällen samlar större grupper av människor (t.ex. julmarknader, evenemangstorg, osv) hur fysiska trafik hinder påverkar den upplevda tryggheten, men det uppenbara som förväntas är att fordonstrafiken minskar. De fysiska trafik hindren gör det svårare för ett fordon att köra i hög hastighet mot platser där fotgängare rör sig, som entréer eller samlingsplatser. Fordon kommer inte att kunna ta sig förbi dessa hinder, vilket gör att platserna blir mindre lämpliga för antagonistiska hot.

Projektets mål och syfte	Målet med insatsen är att försvåra, förhindra eller stoppa fordonsattacker/fordonscrash och minimera eller få bort helt risken och möjligheten att det sker. Syftet är att genom att placera ut fysiska hinder som är testade och godkända enligt internationella normer ska dessa platser skyddas mot ett eventuellt antagonistisk angrepp.
---------------------------------	--

Beskrivning av slutresultat utifrån investeringens mål, syfte och platsens behov av	Trafikkontoret har tidigare genomfört en rad åtgärder för att hindra motorfordonstrafiken på särskild utvalda platser, t.ex. vid Sibeliusgången i Akalla med goda resultat. I dagsläget finns inte några slutförda undersökningar eller mätningar som visar på hur fysiska trafik hinder påverkar den upplevda tryggheten, men det är
--	---

**trygghetsskapande
åtgärd**

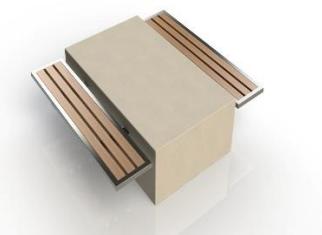
uppenbart att det förväntas en bättre effekt och att fordonstrafiken minskar.

När det gäller fysiska fordonshindren gör det svårare för ett fordon att köra i hög hastighet mot platser där fotgängare rör sig, såsom entréer, köpcenter parker, torg och andra samlingsplatser. Fordon kommer inte att kunna ta sig förbi dessa hinder, vilket gör att platserna blir mindre lämpliga för antagonistiska hot.

Planeringen var att beställa och placera ut alla 16 st. crashblock och i början på 2021 göra en utvärdering för att ta reda på hur dessa upplevs och tas emot av både invånare, turister, politiker m.m. Dock har arbetet försenats pga. problemet med bärigheten som behövde utredas noggrann, Covid-19-pandemin samt behov av att säkerhetsklassa och säkerhetsbedöma de involverade konsulterna. Detta innebär arbetet med att placera de resterande crashblocks kommer att fortsätta under 2021.

Den utvärdering som kommer att göras tar sikte på att ta reda på hur hindren fungerar i stadsmiljön, om de fyller sitt syfte samt en bedömning av hur dessa upplevs och tas emot ur både ett drift- och underhållsperspektiv och ur en gestaltningsperspektiv.

På grund av försening i att slutföra projektet kommer utvärderingen planeras att göra ca 6-7 månader efter att alla 16 st. crashblock har placerats ut.

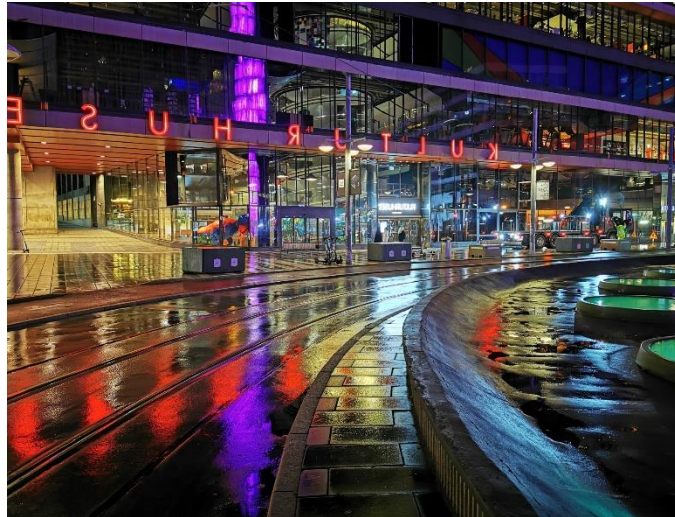
Bilderna 1 och 2 visar de beställda crashblocks (neutral och med bänkar)

Beskrivning av eventuella avvikelser i projektets genomförande	Placering av de 16 st. beställda crashblocks planerades att genomföras under 2020. Crashblocks beställdes under 2020. Dock vid placering av blocken på olika platser upptäcktes problem med bärigheten som behövde utredas. På grund av att crashblocks väger 8,2 t. styck och på visa planeras fler crashblocks placeras ut, så behöver bärigheten för just dessa platser utredas noggrann för att undvika skador i marken. Detta har gjort att all planering kring placeringen har dragit ut på tiden. Själva utredningen har också dragit ut på tiden pga. av både Covid-19 och svårigheter att prata och träffa människor och inte minst pga. personen som utför utredningen behövde säkerhetsklassas för att kunna ta del av ritningar som är säkerhetsklassade. Detta innebär att 11 st. av de 16 st. crashblocks kommer placeras på bestämda platser under 2021 och att de resterande 1 252 000 kr kommer användas till att slutföra projektet.
Beskrivning av ekonomiskt utfall och eventuell avvikelse mot kalkylerade utgifter	Beviljade trygghetsmedel: 4,5 mnkr. - 8 juli 2020 beställning av crashblocks enligt följande: - 10 st. crashblocks med soffdel x 226 800,00 = 2 268 000,00 Mkr - 6 st. crashblocks neutrala x 130 000,00 = 780 000,00 Kr - Frakt från England till Sverige = 200 000,00 kr - Flyt av 5 st. crashblock till bestämda platser enligt följande: - 3 st. crashblocks neutrala till Sergels torg i rondellen, - 1 st. Klarabergsgatan utanför Åhlén och - 1 st. Klarabergsgatan vid Nils Ferlins staty). Inkl. hyra, placering, lossning, flytt av lejon till en kostnad av = 94 700,00 kr - Totalt belopp - 3 000 000,00 Mkr - Resterande belopp 1 500 000 kr används för följande: - Utreda bärigheten vid platser inför placering av crashblocks (Medborgarplatsen, Drottninggatan vid utgång Åhléns, Drottninggatan vid Sergels torg vid trappan mot plattan, Klarabergsgatan/Drottninggatan vis ingång mot T-bana Sergels torg) - Flytta resterande 11 st. crashbocks till bestämma platser i stadsmiljön - Flyta lejonen från och mellan platser, - Flyta granitblock mellan platser, - Klotter skydda granitblocken, - Sätta reflexer på granitblocken, - Klotter skydda lejonen - Flytta lejon och granitblock från och mellan olika platser. - Transportera lejon till förrådet vid Vanadis Kontoret ansöker i samband med verksamhetsberättelsen om att få den kvarstående budgeten (1,5 mnkr) ombudgetera till 2021.

Bilder före	
--------------------	--

Bilder efter

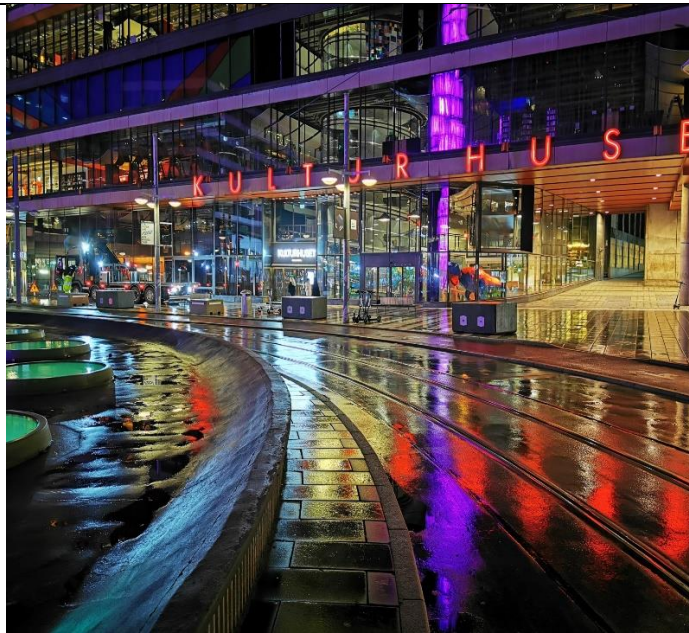

Bild 1 och 2 visar placering av crashblock vid Sergels Torg i rondellen mot Hamngatan

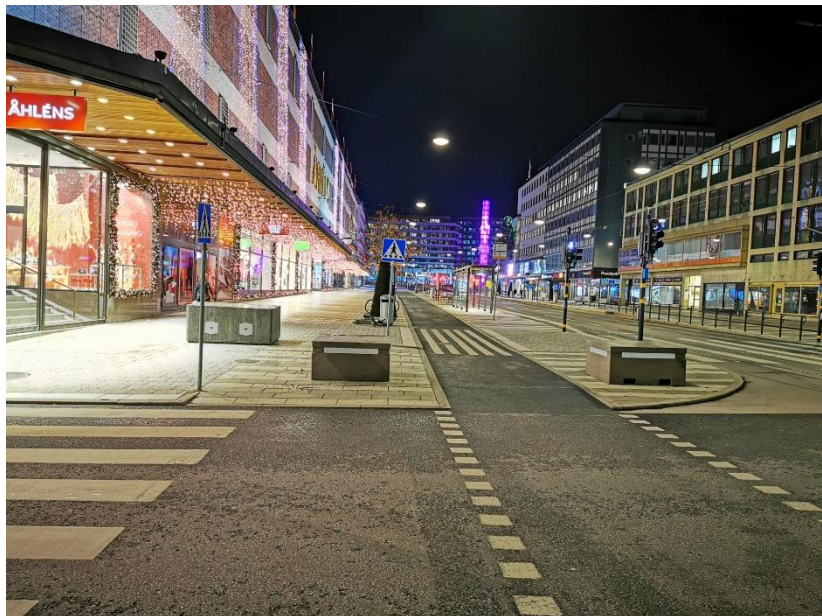

Bild 3. visar placering av crashblock vid Klarabetsgatan/Klara norra Kyrkogatan På hörnet utanför Åhléns

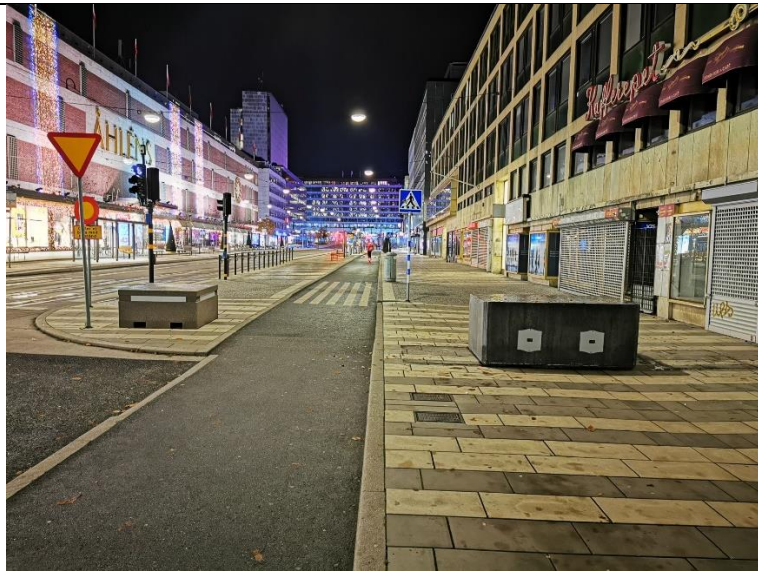

Bild 4. visar placering av crashblocks vid Klarabergsgatan vid Nils Ferlins torg/staty